

LETENYE VÁROS KÖRNYEZETI ÁLLAPOTA, KÖRNYEZETI ELEMINEK ÉRTÉKELÉSE

1. A földfelszín, felszín alatti rétegek és a talajok állapota és védelme

- *Talaj állapotát veszélyeztető szennyező források*

A településen jelentős földfelszínt szennyező objektumok (ipari üzemek, veszélyes anyagraktárak) nem találhatók. A földfelszín terhelése elsősorban a mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó szennyezésekből (bemosódások, kemikáliák) és a kommunális szennyezésekből származik. Különös veszélyt jelentenek az illegális illetve rekultívalatlan szemétkerakók, emésztőgödörök, fúrt kutak elszennyeződése.

- *Mezővédő erdősávok, véderdők telepítése, erózió megakadályozása*

Letenye a közepesen erózióveszélyes területek közé tartozik. A nagy területű szántókon az utóbbi időben jelentősen megnőtt az erózió és a defláció veszélye. A mezővédő erdősávok, illetve árkok, utak folyamatosan beszántásra kerülnek. Ennek oka, hogy a földhivatalba nem történtek bejegyzések, így a gazdálkodók szabadon szünteti meg ezeket. A mezővédő erdősávok és fasorok telepítésével, a meglévők átalakításával, valamint a vízelvezető rendszerek helyreállításával, annak bővítésével csökkenteni kellene a talajpusztulás mértékét.

- *Felhagyott bányák rekultivációja*

A településen egy működő homok-kavics bánya működik, illetve több már nem működő agyag- és kavicsbánya található. Ezek közül három rekultivált, a többi felhagyott rekultívalatlan bánya. A rekultiváció a bányászatra jogosult kötelessége. Ezeknek a tájsebeknek a felszámolása a talaj védelme és tájképi szempontból is fontos feladat lenne.

2. A levegő állapota és minőségének védelme

- *Légszennyezettség mértéke*

Letenyén a levegő állapotának meghatározására rendszeres mérések nem folynak. Zala megyében a levegő szennyezettségét mérő helyek olyan távolságra vannak, hogy az ott mért adatokat nem lehet adaptálni a településre.

A legszennyezettebbek a téli hónapok, a tüzelés időszaka. Itt rásegít a terhelésre az időjárási körülmények is (párás időszak, nagy légnomás, stb.), illetve a nem megfelelő tüzelőanyag használata is.

- *Termelő tevékenység terhelése*

Letenyén az ipari tevékenységből és a mezőgazdasággal összefüggő tevékenységből származó légszennyezés mértékére csak a jelentősebb ipari üzemek esetében ismert konkrét mérési adatokból következtethetünk. Ezek a kibocsátások megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

- *Közlekedés terhelése*

A közúti forgalom légszennyezése közepes, enyhén növekvő tendenciát mutat.

De a veszélyhelyzet miatt azon időszakokban a szennyezettség csekély mértékűt mutatott. A szálló por a mező- és erdőgazdasági utak, bányához vezető utak felújításával tovább csökkenthető.

- *Lakossági légszennyezés*

A lakosság által okozott légszennyezés időszakos, ősszel az avarégetések miatt jelentős, télen a fűtési szezonban közepes. Az avarégetés szabályainak szigorításával, az égetések ellenőrzésével csökkenthető a terhelés, mely kormányzati döntéssel belterületen 2021-től meg is sznik. A korszerű fűtési rendszerre való áttérés, a megújuló energiahordozók (napkollektorok, geotermikus energia, stb.) fokozottabb használatának támogatásával a településen működő közintézményekben is csökkenthető a légszennyezés.

- *Pollenszennyezés*

A vegetációs időszakban a parlagon hagyott területeken, a gondozatlan zöldfelületek következtében a gyomnövények pollenjeinek szennyezése miatt a pollenfertőzöttség magas. A parlagfű elleni védekezésre irányuló jogszabályok, az önkormányzati területek rendszeres kaszálása és az allergizáló fák kivágásával tovább csökkenthető a pollenszennyezés.

- *Szaghatás*

Letenyén szaghatás pontszerűen és időszakosan jelentkezik. Állattartó telepek-üzemek mellett főleg a nyári időszakban zavaró. A belterületen vannak neuralgikus pontok. Az állattartó telepek létesítésének, üzemeltetésének feltételeire az Önkormányzatnak semminemű ráhatása nincs, így vannak a településen gócpontok, melyek a környező lakosságnak nagy gondot okoz. A füst szaghatása avarégetéskor és fűtési szezonban zavaró hatású.

3. Vízgazdálkodás és vízminőség védelem

- *Felszíni vizek, felszíni vízhasználat*

A település közigazgatási területén jelentősek a felszíni vizek, főként az ártéri részen. A településen ipari illetve mezőgazdasági jellegű vízkivétel a felszíni vizekből nem jellemző. Felszíni vizeink minősége közepes, azonban a mezőgazdasági művelésből származó permetezés és műtrágyázás jelentősen szennyezi felszíni vizeinket, ezért ennek visszaszorítására kell törekedni. Az ipari, közúti és közüzemi szennyezés gyenge, elhanyagolható.

A csapadékvíz elvezető rendszer állapota változó. A település kitétsége kettős, így a vizek viselkedése, azok elleni védekezés is más. Az északi településrész lejtős, itt a víz általában kimosódást okoz, míg a település sík részein elöntéseket, hordalék lerakódásokat okoz.

A településen csapadékvíz elvezetés szempontjából a legtöbb gondot a mezőgazdasági művelés alatt álló északi dombokról lezúduló csapadékvíz okozza.

- *Felszín alatti vizek, felszín alatti vízhasználat*

Letenyén a felszín alatti vizek is a tiszta kategóriába tartoznak, azonban Letenye sérülékeny ivóvízbázison fekszik, a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny területek közé tartozik. Ezért a vízbázis védelme érdekében minden lehetséges intézkedést meg kell tenni.

A lakosság megfelelő minőségű vízellátása a település közigazgatási területén megoldott. A vízellátásban fennakadás nem volt, ivóvíz-korlátozást nem kellett bevezetni.

A vezetékrendszer idős, továbbá a vas lerakódás bennük jelentős. Ennek okán csőtörés esetén az iszap felkavarodik, a vízben kellemetlen elszíneződés tapasztalható. Ezen probléma kiszűrése a rendszer átalakításával és kimosásával kedvezően alakulhat.

Jelenleg a vízellátás és a szolgáltatás minőségének javítására be lett nyújtva egy pályázat, mely a Molnári vízbázist kötné össze Letenyével.

A város területén a kommunális szennyvíz-tisztítás megoldott.

A mezőgazdaság által használt vegyszerek a talajon keresztül beszivároghatva a felszín alatti vizeket is jelentősen szennyezik, amelyet a műtrágya és növényvédő szerek használatának szabályozásával lehet megakadályozni.

Az ivóvíz szolgáltatást és a csatornarendszer üzemeltetését a Délzalai Víz és Csatornamű Zrt végzi. A régi vezetékrendszer miatt az önkormányzati ráfordítások a két rendszerre folyamatosan jelentősen növekednek.

4. Az épített környezet állapota és védelme, zöldterület gazdálkodás

- Lakóépületek, középületek, utcakép

- 1) Belterületen az önkormányzati utak, közművek állapota jó, az önkormányzati épületek állapota közepes, azonban általánosságban romló tendencia mutatkozik. A járdaburkolatok változó minőségűek, de elmondható, hogy összességében rossz állapotban vannak. Az önkormányzati tulajdonú épületek közül legrosszabb állapotban a használaton kívüli épületek: a volt iskola, Tüdőgondozó épülete van. Egyéb épületek felújítása is esedékes lenne.
- 2) A magánszektorban a lakóépületek állapota városrészenként változó. A városszéleken figyelhetők meg a legrosszabb állapotú épületek, folyamatosan romló szegregátumok kialakulása. A romlás közepes, a leggyorsabban hanyatló rész az egyedutai városrész. A város neuralgikus pontjai: Béc utca vége, Sport utca vége, Csányi utca és Rákóczi utca.
Folyamatos állagromlás figyelhető meg a használaton kívüli ipari jellegű épületeknél is. a volt gépállomásnál, a volt téglagyárnál, a volt „cimai” és „egyedutai” majornál. A folyamatos állagromlás a használaton kívüli kereskedelmi épületeken is jelentős, volt „ÁFÉSZ” ingatlanoknál, és a volt varrodai ingatlannál is.
- 3) A zártkertekre jellemző Julián hegyen a sűrű beépítés, megfelelő minőségű utak, víz, villany megléte, jó minőségű épületek és a szinte teljes művelés; Öreghegyen a tág beépítés, nagy kiterjedés, rossz minőségű utak, sok az elhanyagolt ingatlan és épület a jellemző. Közművek közül csak villany áll rendelkezésre. Nagy veszélyt jelent az erős lejtős kitérség miatti erózió. További gond az elhanyagolt területek miatti jelentős vadveszély, a betegségek és az özöngyomok terjedése is.
- 4) Külterületen épített környezet a határátkelő és a logisztikai park, melyek ártérben vannak, így gyenge veszélyt jelent az áradás. A régi határátkelő épületei jó állapotban vannak, de egy részük használaton kívüli, így állapotuk folyamatosan romlik.
A külterületi utak, árkok állapota rossz, legnagyobb probléma a csapadékvíz-elvezető árkok beszántása, valamint az, hogy a tulajdonviszonyok rendezetlenek, több út és árok az ingatlan-nyilvántartásban nem szerepel, illetve rosszul van feltüntetve.

- Műemléki környezetek, műemlék jellegű épületek romlása

Letenyén országos védettség alatt 3 épület áll: a kastély, a templom és a fogadó épülete. A kastély épületét az önkormányzat erejéhez mérten folyamatosan karban tartja, illetve pályázat segítségével 2019-2020-as évben a földszinti részt felújította.

Helyi védettség alatt jelenleg egyetlen épület sincs, viszont a településen több, jelentős építészeti értéket képviselő épület található, amelyeket helyi védettség alá kellene vonni. A védett és védelemre érdemes épületek, építmények állaga folyamatosan romlik, amelyek megakadályozása, az épületek felújítása fontos feladat.

- Zöldterületek, közterületek

Letenyén a közterületek, közparkok karbantartása folyamatos. A lakóházak előtti területeket a lakók tartják karban. A városközpont, Kastélypark és a határállomás parkfenntartását az ÉKKÖV végzi. A külterületeken, továbbá a belterületen a játszótér és a többi zöldfelület kaszálásáról, a fák és bokrok metszéséről az önkormányzat gondoskodik.

Jelentős zöldfelület még a települési belterületen az ingatlanok hátsó kertjei, melyek általában mezőgazdasági művelés alatt állnak (kiskertek és gyümölcsösök).

A Kastélypark területét 2013. novemberében a Képviselő-testület helyi természetvédelmi területté nyilvánította.

A belterületi és külterületi zöldfelületek átfogó zöldhálózati rendszerré alakítása, közjóléti, közparki rendszer kialakítása a településkép és a környezet állapotának javítása érdekében fontos lenne. Javasolt egy parkosítási és egy kezelési terv kidolgozása a települési zöldfelületekre.

- Beruházások, építések

A 2020-as évben több önkormányzati pályázatos projekt zajlott, így többek közt az óvodák felújítása, a piac létrehozása, Happy Bike centrum létesítése, Kastély részleges felújítása stb. Folyamatban van, illetve 2021-es évben is terhelést fog jelenteni a város lakosságára a Zöldváros utolsó elemének befejezése a Mesehíd építése, volt gyermekorvosi rendelő felújítása, ipari park bővítése, óvoda bővítése tornaszobával.

Nem önkormányzati beruházások közül a nagyobbak 2021-es évben a belterületen tanuszoda létesítése, iskola tornaszoba felújítása, illetve külterületen a szürke-marha telep létesítése.

5. A természeti környezet állapota és védelme, biológiai és táji sokféleség megőrzése

Letenye közigazgatási területén országos védelem alatt a Mura-ment Tájvédelmi Körzet áll, mely a Mura hullámterét (a gátakon belüli területek) fedi le. A teljes tájvédelmi körzet része az EU ökológiai hálózatnak, a NATURA 2000-es hálózatnak.

Az önkormányzat 2013. novemberében rendeletében helyi védett természeti területté nyilvánította a Kastélypark területét.

Az emberi tevékenység hatására problémát jelent a természeti élőhelyek, a természeti értékek degradációja, az egyedi tájértékek, tájészletiek értékek csökkenése. Fontos lenne ezek védelme, az élőhelyek revitalizációja, az extenzív mező-és erdőgazdálkodás elősegítése, az özöngyomok elleni védekezés.

Fontos védelmi intézkedések szükségesek a Mura árterének rehabilitációjára és jövevényfajoktól való mentesítése is.

Jelenleg a Nemzeti Park nem folytat semminemű művelést, a terület „eldzsungelesedik”, megközelíthetetlen. Így a terület nagy része, a Mura folyó is, megközelíthetetlen, mely jelen állapotban a városnak és a lakosságának nem megfelelő. Ez mind a turisztikára, mind a rekreációra károsan hat.

Fontos szinté a településen található bányák természetes rekultivációjára.

6. Hulladékgazdálkodás

- Szilárd kommunális hulladékgyűjtés

A települési szilárd hulladék gyűjtését és szállítását településünkön a Viridis-Pannonia Nonprofit Kft. végzi a nagykanizsai, illetve esetenként a zalabéri hulladéklerakóba. A letenyei hulladéklerakó telepet a ZALAI SPA projekt keretében rekultiválták.

- *Szelektív hulladékgyűjtés*

A ZALAI SPA projekt keretében létesült, Letenyén egy szelektív hulladékudvar működik. A hulladékudvarba a lakosság az építési törmelékot 1 m³-ig, műanyag, növényi, veszélyes elektronikai, fém, üveg és lom hulladékot szállíthatja. A lakások elől is elszállításra kerül a zsákba szelektíven gyűjtött műanyag és fém, valamint papír hulladékot.

Letenyén néhány üzletben lehetőség van a szárazelemek, mint veszélyes hulladék leadására, a gyógyszertár a lejárt és maradék gyógyszereket fogadja be. A használt háztartási sütőolajat pedig a benzinkúton tudják leadni a lakosok.

A város tisztántartása érdekében az Önkormányzat a közmunkaprogram keretében foglalkoztatottak illetve a jogerősen közmunkára ítélték bevonásával rendszeresen gyűjti a település közigazgatási területén a közterületen elhagyott hulladékot, illetve az iskolások a Föld Napja alkalmából, valamint a Magyar Közút által szervezett szemétyűjtő akció keretében szokták a település lakosai a szemetet gyűjteni.

7. Zaj-és rezgés elleni védelem

- *Üzemi és szabadidős tevékenységek zajkibocsátása*

Lakott területen a szolgáltató szektor (szerelő műhelyek, vendéglátóhelyek) zajkibocsátása gyenge, de zavaró hatása jelentős. A szabadidős, vagyis a rendezvények tartásával, vendéglátással járó zajok esetén a lakosságot zajkibocsátási rendelettel védjük.

- *Ipari zaj- és rezgésvédelmi intézkedések*

Az ipari és gazdasági övezetben, mezőgazdasági telephelyeken a zajkibocsátás jelentős, azonban a lakosság felé a zavaró hatása gyenge.

- *Közlekedési zaj*

A közlekedésből származó zajkibocsátás a 7-es főút, a Szent Imre herceg utca, a József Attila utca, a Petőfi utca, a Rákóczi utca és a Kárpáti utca vonatkozásában közepes, de jelentősen zavaró hatású. Az M7-es és M70-es utak zajterhelése jelentős, zavaró hatása gyenge a lakosság szempontjából.

8. Környezeti nevelés és szemléletformálás

A település környezeti állapotát jelentősen befolyásolja a lakosság környezettudatos magatartása, amelyet a környezeti neveléssel, szemléletformálással lehet elősegíteni. A környezetért felelős életvitel elősegítése, a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása fontos feladat, hogy lakóhelyünk élhetőbb legyen. Ebben segítséget nyújthat a helyi oktatási intézmények bevonása, együttműködés a szakosított szervezetekkel, mint pl. a nemzeti park, vízügy, környezetvédelem. Több önkormányzati projektben is résztvevénység a szemléletformálás és nevelés, melyet az önkormányzat végeztet külsős alvállalkozók bevonásával.

Letenye, 2020. 11. 30.

Farkas Szilárd s.k.
polgármester

LETENYE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
8868 Letenye, Kossuth L. u. 10. Pf. 60. T/F.: 93/544-970, T.: 93/544-970
e-mail: igazgatas@letenye.hu

Tárgy: Lakossági tájékoztató Letenye környezeti állapotáról 2020.

486/2020.(XII.15.) önkormányzati határozat

A Kormány a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020.(XI.3.) Korm. rendelet 1. §-a értelmében az élet és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése felhatalmazása alapján a veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat-és hatáskörét a polgármester gyakorolja. Ezen rendelkezések alapján a Képviselő-testületének feladat- és hatáskörét gyakorolva, kikérve a képviselő-testület tagjainak véleményét az alábbi döntést hoztam:

Letenye város 2020. évi környezeti állapotáról szóló beszámolót jóváhagyom.

Megbízom a jegyzőt a beszámoló közzétételéről gondoskodjon.

Letenye, 2020. december 15.

Farkas Szilárd
polgármester

